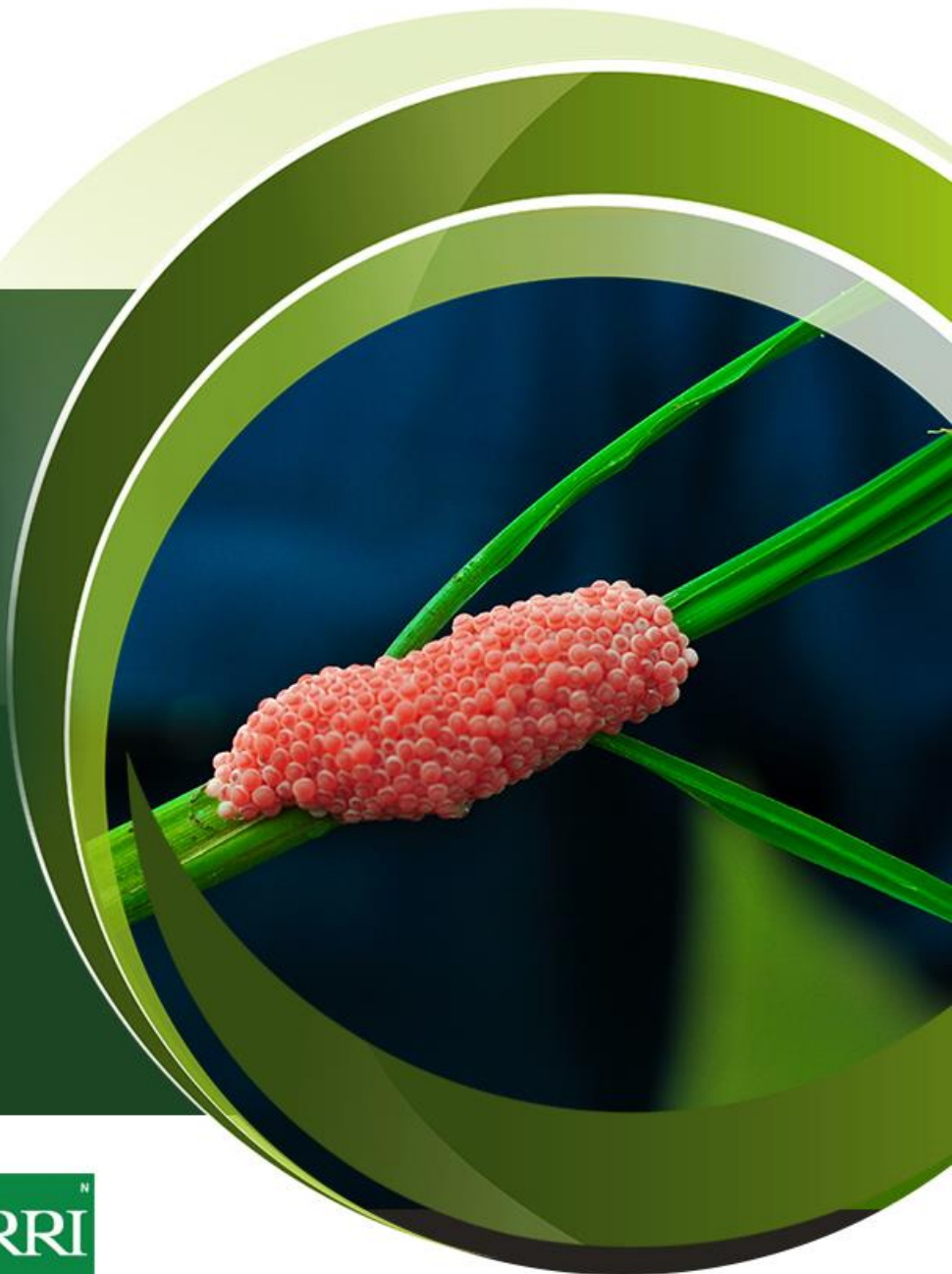




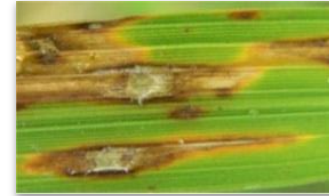
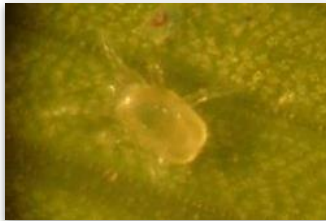
# QUẢN LÝ SINH VẬT HẠI LÚA



RESEARCH PROGRAM ON  
Climate Change,  
Agriculture and  
Food Security



# Sinh vật hại lúa



Quản lý sinh vật hại lúa



# Các nội dung cần học

## Nhận biết về sinh vật hại:

- Nhận biết về đối tượng gây hại
- Nhận biết về triệu chứng trên cây lúa

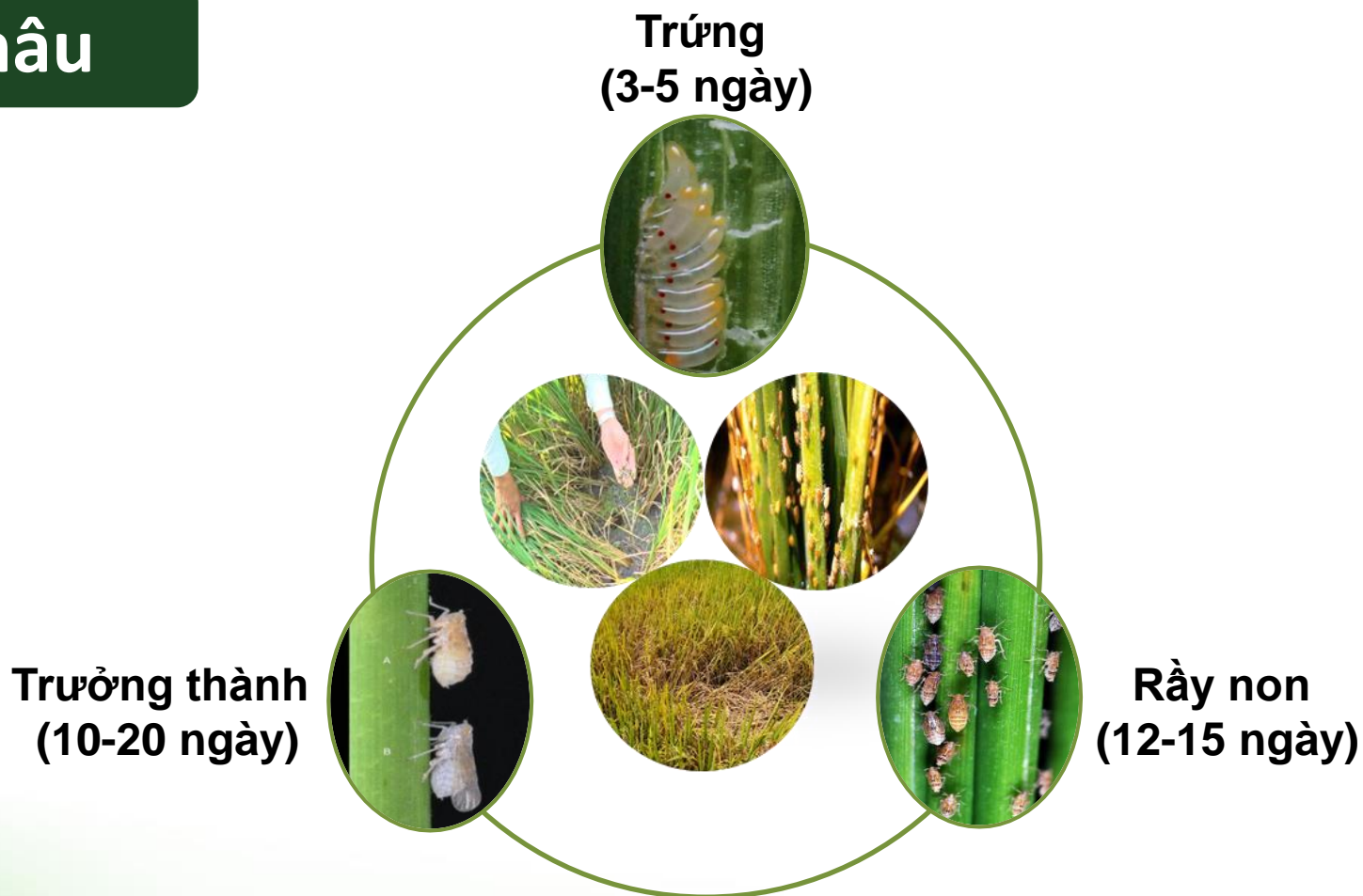
## Các giải pháp phòng ngừa:

- Biện pháp canh tác
- Biện pháp sử dụng thuốc bảo vệ thực vật
- Biện pháp sinh học





# Rầy nâu



- Vòng đời 25-40 ngày, đẻ 50-600 quả trứng/con, 1-3 lứa/vụ
- Hút dinh dưỡng cây → chậm phát triển hoặc cháy cây
- Di cư từ vùng này → vùng khác



# Rầy nâu

- Giống: Kháng, lượng dùng (80-120 kg/ha)
- Phân bón: Cân đối N, P, K
- Nước: Giảm
- Thuốc BVTV: 4 đúng (thuốc, liều lượng, thời điểm, cách), thuốc sinh học



Giống



Tưới tiêu



Phân bón



Sinh học



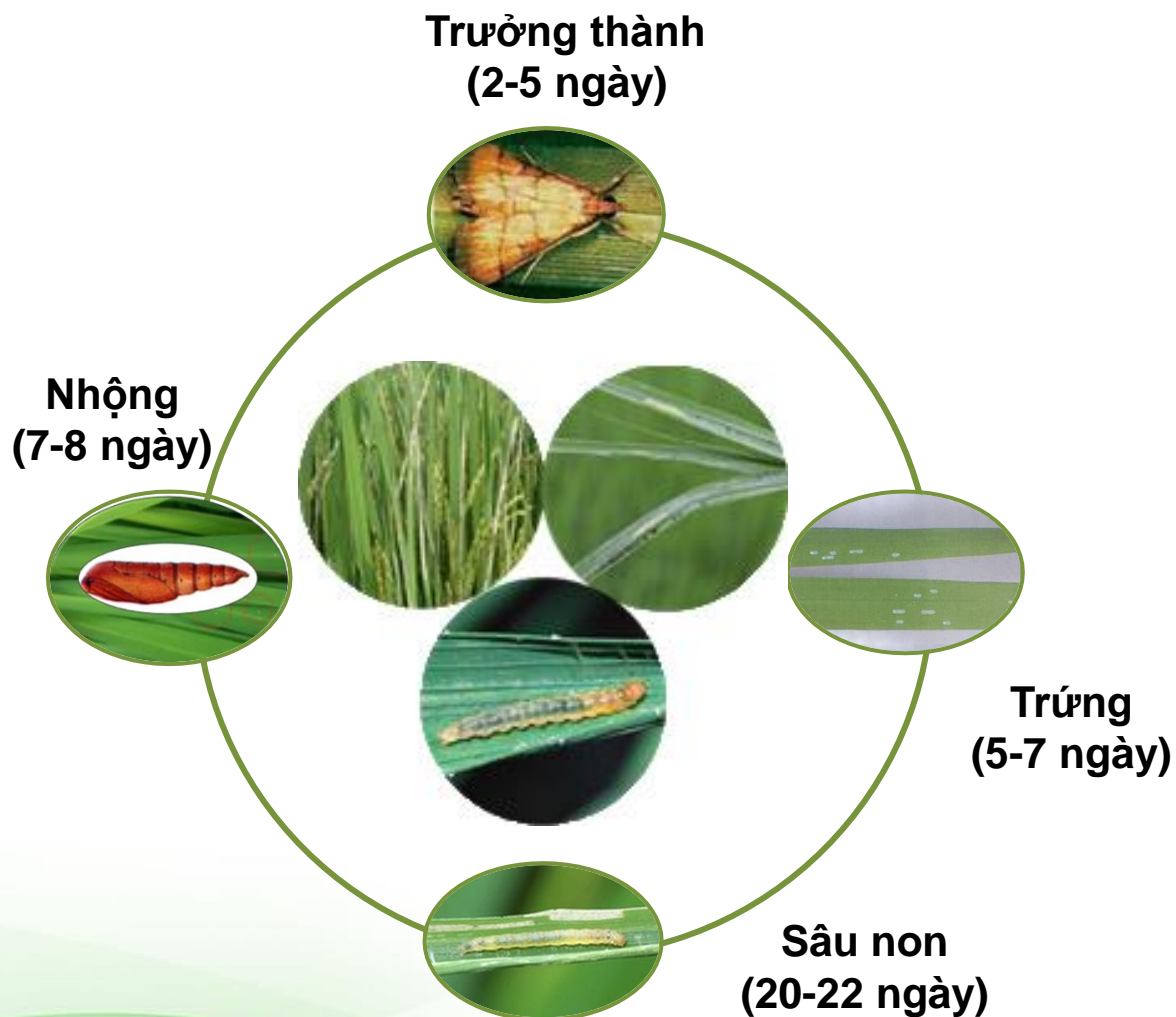
Thuốc BVTV

Quản lý sinh vật hại lúa



# Sâu cuốn lá nhỏ

- Vòng đời 25-35 ngày, đẻ 50-100 quả trứng/con
- Ăn nhu mô lá → biểu bì trắng, cuộn lá thành ống
- Thường gây hại nặng từ lúc trở đồng





# Sâu cuốn lá nhỏ

## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- Vệ sinh đồng ruộng
- Phân bón: Cân đối N, P, K
- Thăm ruộng thường xuyên
- 4 đúng (thuốc, liều lượng, thời điểm, cách), Không phun thuốc 40 ngày sau sạ



**Phân bón**



**Vệ sinh đồng ruộng**



**Thăm đồng**

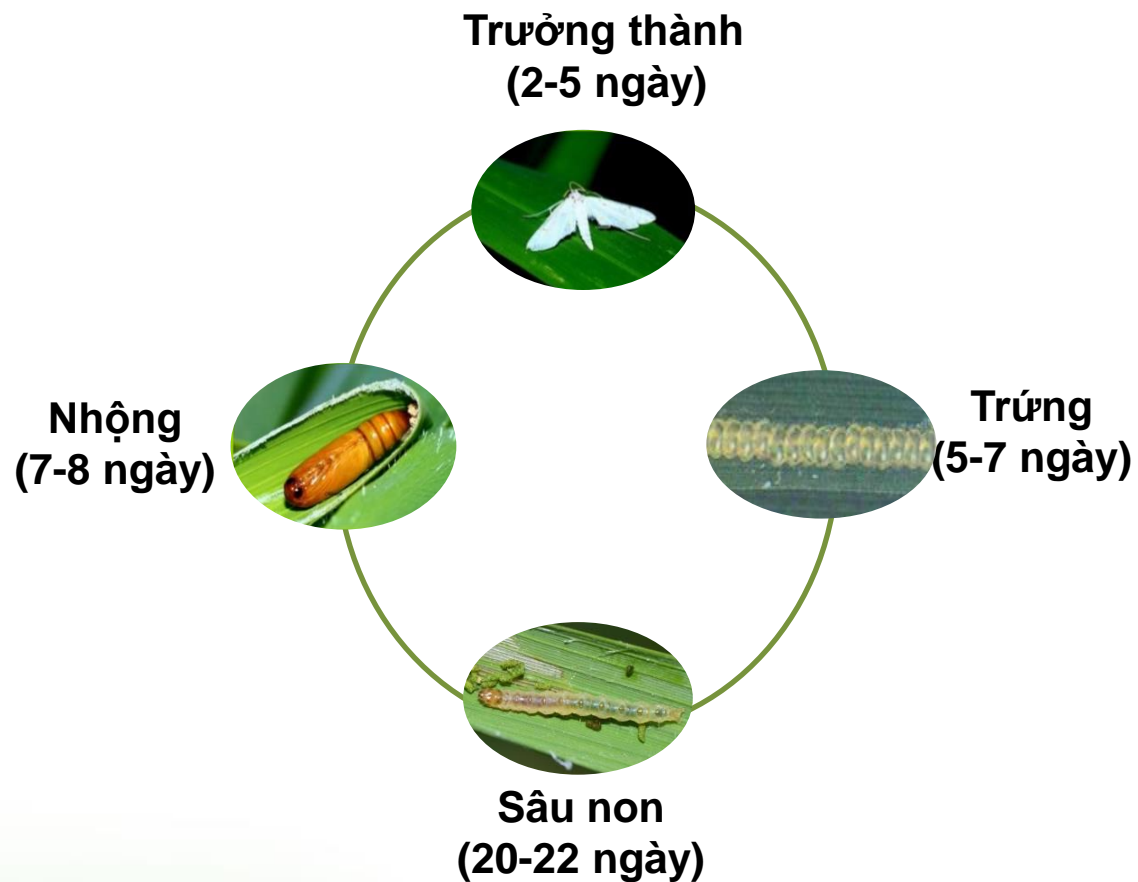


**Thuốc BVTV**



# Sâu phao đục bẹ

- Vòng đời 27-40 ngày, đẻ 50-100 quả trứng/con
- Cắn và ăn thân cây lúa
- Thường gây hại nặng lúc lúa ngập nước





# Sâu phao đục bẹ

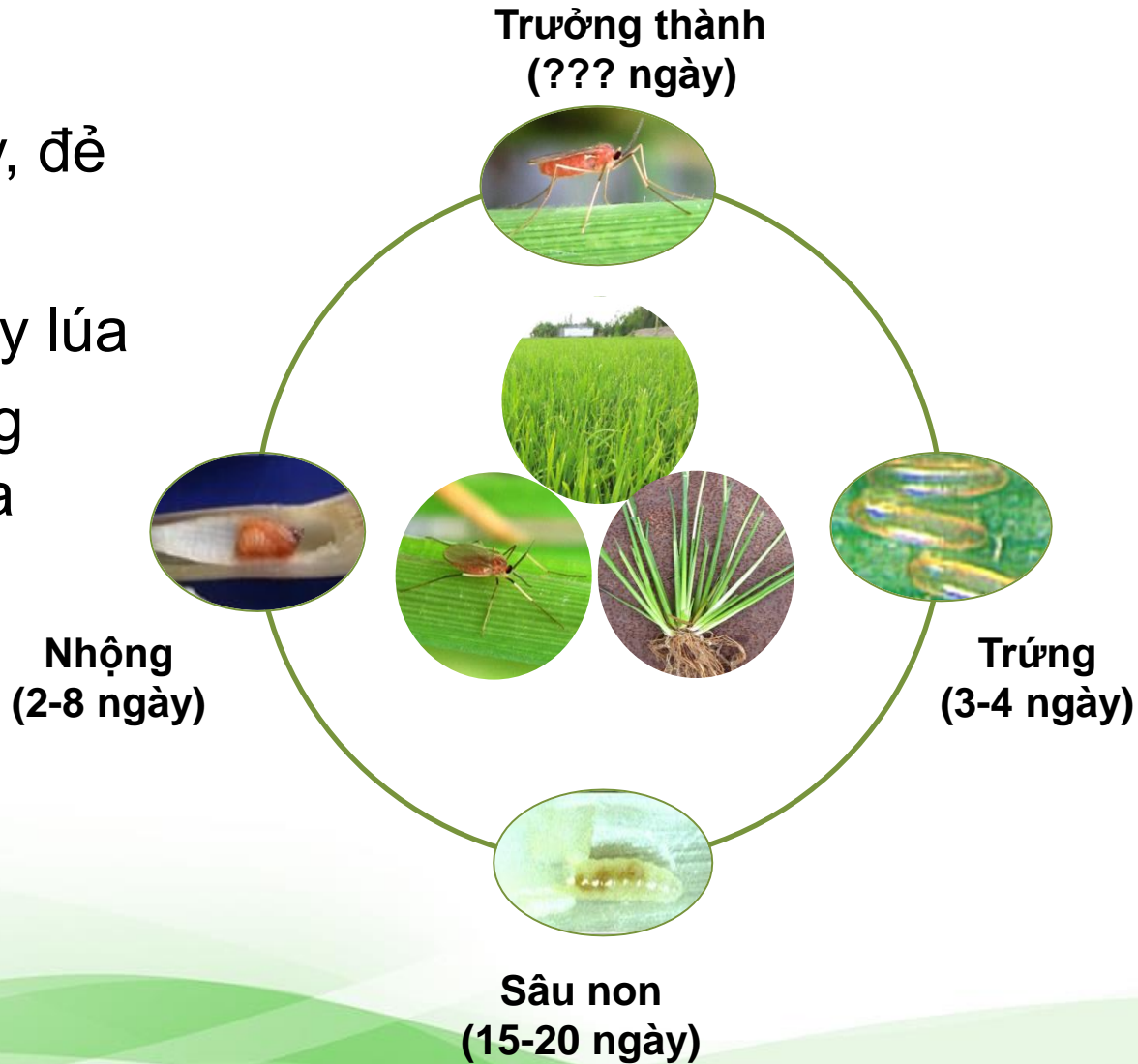
## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- Phân bón: Cân đối N, P, K
- Khô ruộng → sâu không di chuyển
- 4 đúng (thuốc, liều lượng, thời điểm, cách)



# Muỗi hành

- Vòng đời 20-24 ngày, đẻ 5-10 quả trứng/cây
- Sâu non đục thân cây lúa
- Thường gây hại nặng trước lúc lúa phân hóa đồng



# Muỗi hành

## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

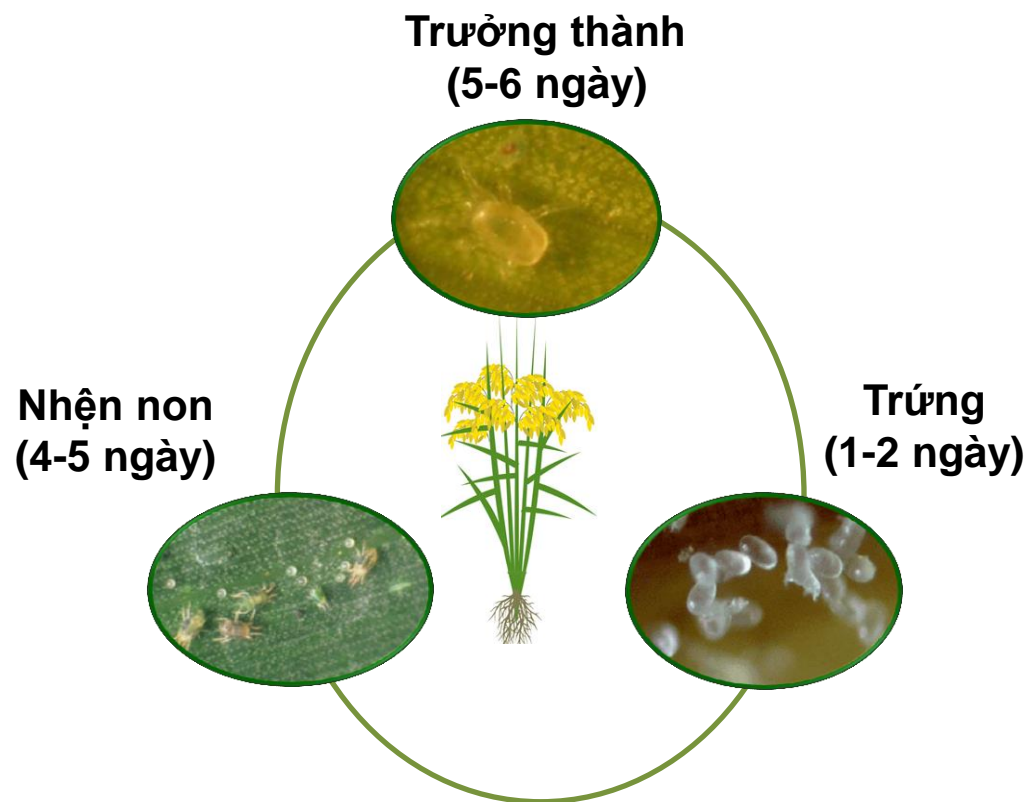
- Phân bón: Cân đối N, P, K
- Khô ruộng → sâu không di chuyển
- 4 đúng (thuốc, liều lượng, thời điểm, cách)





# Nhện gié

- Vòng đời 10-13 ngày, đẻ 10-50 quả trứng/con
- Sâu non đục thân cây lúa
- Thường gây hại nặng thời tiết nắng nóng, khô hạn



# Bệnh khô vằn

- Lúa cháy khô thành từng chòm
- Bông lúa trổ không thoát được, hạt lúa bị lem, lép đen
- Bệnh thường xuất hiện rõ khi lúa ở giai đoạn làm đòng – trổ.
- Tỷ lệ bệnh càng tăng khi lúa càng già tuổi hơn.



**Triệu chứng bông**



**Triệu chứng trên ruộng**



**Triệu chứng thân cây**



# Bệnh khô vằn

## Đặc điểm:

- Lúa cháy khô thành từng chòm.
- Bông lúa trổ không thoát được, hạt lúa bị lem, lép đen.
- Bệnh thường xuất hiện rõ khi lúa ở giai đoạn làm đòng - trổ.
- Tỷ lệ bệnh càng tăng khi lúa càng già tuổi hơn.



Triệu chứng bông



Triệu chứng trên ruộng



Triệu chứng thân cây





# Bệnh khô vằn

## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- Phân bón: Cân đối N, P, K
- Khô ruộng → sâu không di chuyển
- 4 đúng (thuốc, liều lượng, thời điểm, cách)



# Bệnh đạo ôn



**Triệu chứng trên lá**



**Triệu chứng bông**



**Triệu chứng thân**

- Bệnh thường tấn công trên lá, vết bệnh có dạng hình mắt én, tâm màu nhạt, nhiều vết bệnh liên kết với nhau làm cháy khô lá.
- Ở trên cổ bông có vết màu nâu sậm hoặc đen lõm vào. Bệnh nặng sẽ làm bông lúa bị gãy
- Bệnh phát triển mạnh trong vụ Đông Xuân, khi trời âm u có nhiều sương mù.



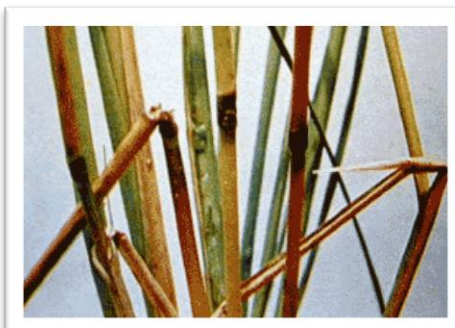
# Bệnh đạo ôn



Triệu chứng trên lá



Triệu chứng bông



Triệu chứng thân

## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- + Diệt sạch cỏ dại, rơm rạ có chứa mầm bệnh trước khi canh tác, xử lý hạt giống.
- + Gieo sạ với mật độ vừa phải, bón phân cân đối N, P và K.
- + Ngưng bón đạm ngay và không để ruộng khô nước.
- + Sử dụng thuốc BVTV theo 4 đúng.





# Bệnh bạc lá

## Triệu chứng trên lá



- Bệnh phát sinh chủ yếu trên phiến lá. Bệnh nặng có thể làm toàn bộ lá khô bạc trước khi chín.
- Bệnh bạc lá có khả năng gây hại cho cây lúa ở tất cả các thời kỳ sinh trưởng.
- Mạnh nhất là ở giai đoạn sau khi cây lúa đẻ nhánh.
- Gây hại tất cả các bộ phận (lá, thân, bông lúa và cả trên hạt).



# Bệnh vàng lùn xoắn lá



Bệnh vàng lá

## Đặc điểm

- Bệnh xuất hiện từ các tầng lá dưới lan lên các tầng lá phía trên.
- Vết bệnh lúc đầu là những đốm li ti trong xanh.
- Vết bệnh phát triển nhanh kéo dài dọc theo lá và lan toàn bộ lá (gọi là bệnh vàng lá).
- Bệnh phát triển làm lá tàn sớm trước khi chín nên còn có tên là bệnh chín sớm.
- Bệnh xuất hiện chủ yếu từ giai đoạn làm đòng trở đi. Bệnh xuất hiện sớm gây thiệt hại năng suất hơn bệnh xuất hiện muộn.



# Bệnh vàng lùn xoắn lá



Bệnh vàng lá

## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- + Sử dụng giống không có bệnh từ vụ trước.
- + Sạ với mật độ vừa phải (từ 100 - 120 kg /ha).
- + Bón cân đối N - P - K, không bón dư đạm nhất là khi ở giai đoạn nuôi hạt.
- + Thăm đồng thường xuyên để phát hiện bệnh sớm.
- + Sử dụng thuốc theo 4 đúng





# Bệnh lem lép hạt



## Đặc điểm

- Lem lép hạt là hiện tượng rất phổ biến trên lúa.
- Hạt lem một phần hay toàn bộ hạt, hạt bị lửng, lép, khi xay sát gạo sẽ bị gãy nhiều, hạt gạo bị đục, ảnh hưởng rất nhiều đến chất lượng.



# Bệnh lem lép hạt



## ⊗ Biện pháp phòng trừ:

- Sử dụng giống không có bệnh.
- Xử lý giống trước lúc sử dụng.
- Sạ với mật độ vừa phải (từ 100 - 120 kg/ha).
- Bón phân N, P, K cân đối.
- Phòng trừ tốt bệnh đạo ôn, bạc lá, khô vằn, vàng lá, đốm nâu, tiêm lửa, vết nâu...



# Quản lý cỏ dại



Là những thực vật tồn tại ngoài ý muốn của con người, có thời gian đủ dài để gây hại cho cây trồng và ngăn cản hoạt động sản xuất





# Quản lý cỏ dại



Nguồn xâm nhiễm



Giống kháng



Tưới tiêu



Vun gốc



Làm bằng tay



Đốt cỏ



SỬ DỤNG THUỐC TRỪ CỎ

Quản lý sinh vật hại lúa



# Ốc bươu vàng



## - Đặc điểm:

Ốc bươu vàng ăn những phần mềm của cây lúa từ 1 - 30 ngày tuổi, di chuyển và trôi nổi theo dòng nước.

## - Biện pháp phòng trừ:

- + Thả vịt vào ruộng để vịt ăn ốc con
- + Dùng lưới ngăn đầu nguồn nước vào ruộng
- + Bắt ốc và thu gom trứng ốc để diệt
- + Dùng thuốc BVTV theo phương pháp 4 đúng



# Chuột

## Chuột hại



### - Đặc điểm gây hại:

- + Chuột gây hại không chỉ do chúng tìm thức ăn mà còn do đặc tính thường xuyên mài răng.
- + Chuột gây hại tất cả giai đoạn lúa từ giai đoạn hạt giống, mạ non, làm đòng đến thu hoạch.





# Chuột



## Chuột hại



### ⊗ Biện pháp diệt chuột:

- + Bố trí thời vụ gieo trồng đồng loạt, tập trung để hạn chế nguồn thức ăn của chuột.
- + Dọn sạch cỏ bờ, hoặc gò đồng nằm xen kẽ trong cánh đồng lúa để hạn chế nơi ẩn náu và sinh sản của chuột.
- + Thường xuyên đào hang săn bắt chuột hoặc dùng các loại bẫy.
- + Làm hàng rào nilon bao xung quanh ruộng.
- + Sử dụng thuốc trừ chuột



# Một số thiên địch có lợi cho lúa



Quản lý sinh vật hại lúa

# Vai trò của công nghệ sinh thái trong quản lý dịch hại lúa

Xây dựng đa dạng sinh thái cây trồng, thu hút thiên địch vào ruộng lúa.



Quản lý sinh vật hại lúa





# Xin cảm ơn!

Đã giành thời gian lắng nghe  
và tham gia cùng chúng tôi.



RESEARCH PROGRAM ON  
**Climate Change,  
Agriculture and  
Food Security**

